

בית גמליאל * בן זכאי * בני דרום * גבעת וושינגטון * כרם ביבנה * נהר הרצוג * ניר גלים * קבוצת יבנה

דוח הביקורת הפנימית

לשנת 2013

002-6478256 T.M.C.S.T

בית גמליאל * בן זכאי * בני דרום * גבעת נושינגטון * כרם ביבנה * נוה הרצוג * ניר גלים * קבוצת יבנה

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2013 נושא : תקציב מחלקת רווחה

מגישה : לאה מימון - M.B.A מנהל עסקים
מבקרת פנימית

תאריך הגשה: מארס 2014

המועצה האזורית חבל-יבנה

ב"ה

בית גמליאל * בן זכאי * בני דרום * גבעת וושינגטון * כרם ביבנה * נוה הרצוג * ניר גלים * קבוצת יבנה
לכבוד:

בס"ד, אדר ב' תשע"ד
מארס 2014

מר משה ליבר- ראש המועצה
מועצה אזורית חבל-יבנה

אדוני ראש המועצה,

הנני מתכבדת להגיש לך את דוח מבקרת המועצה לשנת 2013 בהתאם לאמור בסעיף
13ה(ב) לפקודת המועצות (נוסח חדש).

מר אליעזר בינפלד(ביני)- ראש המועצה בקדנציה הקודמת, ביקש לבצע ביקורת במחלקת
הרווחה במועצה.

במהלך שנת 2013 התחלפה מנהלת מחלקת רווחה עקב פרישתה של המנהלת הקודמת.
הדוח בחן את התנהלות מחלקת הרווחה, בשנת 2012, כפי שהיא משתקפת מהתקציב
ומהביצוע של המחלקה.

משרד הרווחה מתקצב את שירותי הרווחה, שהמועצה מספקת לתושביה. התקציב הוא
פרטני לתושב שנמצא זכאי על-פי מבחני הזכאות וההשתכרות כאמור בהוראות החוק ותקנון
העבודה הסוציאלית.

משרד הרווחה, בדרך כלל, מאשר את תקציב הרווחה לתחילת שנה על סמך תקציב הרווחה
לסוף שנה קודמת. תקציב הרווחה מתעדכן במהלך השנה בהתאם לצרכים של תושבי
הרשות על-פי הדיווחים ולבקשת מנהלת המחלקה בכל סעיף תקציבי.

הביקורת מציינת בחיוב את התנהלותה של מנהלת המחלקה שפרשה ועובדי המחלקה כפי
שמשתקף מהגידול בתקציב הרווחה, לסוף שנת 2012 בהשוואה לתקציב הרווחה שאושר
בתחילת שנה על-ידי משרד הרווחה, בשיעור של כ-23%.

ממצאי הביקורת מצביעים שעל מחלקת הרווחה לעדכן נהלי עבודה:

- א. בתוך המחלקה
- ב. בין המחלקה לבין העמותה למען החבר הוותיק בחבל-יבנה
- ג. בין המחלקה לבין הרכז והמורים בפרויקט תוכנית העצמה לתלמיד(תה"ל)
- ד. בין המחלקה לבין מחלקת הנהלת החשבונות במועצה.

יש לציין, שחלק מהממצאים תוקנו במהלך תקופת הביקורת.

הריני להדגיש, שדוח מבקרת המועצה אינו מאפיין את כלל פעולות המועצה אלא את
הפעולות בנושאים שנבדקו.

052-0474236 ידו 051

תוכן העניינים

<u>נושא</u>	<u>עמוד</u>
מבוא	2-3
הממצאים :	
א. תיק תושב	4-5
ב. תקציב מחלקת רווחה	6-15
סיכום והמלצות	16
נספחים	

דין וחשבון של הביקורת הפנימית
בנושא: תקציב מחלקת רווחה

מבוא

משרד הרווחה המופקד על מערכת הרווחה בישראל, מסתייע ברשויות מקומיות לביצוע ויישום החוקים והתקנות עליהם הוא מופקד.

התחומים שבהם משרד הרווחה עוסק, בהתאם לחוקים השונים, כוללים: פרט ומשפחה, ילדים ונוער בסיכון, נכויות ופיגור שכלי, נפגעי סמים ואלכוהול, זקנים במצוקה ועוד.

משרד הרווחה מספק שרותי רווחה לאזרח באמצעות:

א. המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית

ב. יחידות משנה של משרד הרווחה כגון המוסד לביטוח לאומי.

חוק שירותי הסעד מאפשר לכל אדם הרואה עצמו נזקק לפנות למחלקה לשירותים חברתיים (להלן: "מחלקת רווחה") ולבקש טיפול סוציאלי.

התקנות קובעות שהטיפול יינתן לנזקקים על-פי דין ובהתאם: להוראות, נוהל והנחיות המנהל הכללי של הרווחה.

תקנון עבודה סוציאלית הוא קובץ הנחיות מקצועיות ומנהליות ולהם תוקף חוקי מחייב.
לפי תקנון עבודה סוציאלית:

2

א. שירותי הרווחה ברשויות המקומיות מופקדים מבחינה ארגונית-מקצועית על קידום שירותים לרווחת הפרט, המשפחה והקהילה בתחומיהם.

בהתבסס על חוקי הסעד של המדינה ותקנות משרד הרווחה, נדרש האגף להעניק את שירותיו לכל הנזקק להם, מתינוקות ועד זקנים, בכל מגוון הבעיות הנובעות מקשייהם הפיסיים, הנפשיים או חברתיים. ב. חוק הסעד מחייב את הרשות להקים מחלקה לשירותים חברתיים לשם הגשת טיפול סוציאלי וסעד. הוצאות הרשות המקומית בתחום הרווחה מבוצעת לגבי פעולות הנעשות על ידי מחלקת הרווחה. ג. התקציב אינו רק מסגרת לתכנון ולניהול משימותיה של הרשות, אלא גם כלי בקרה, פיקוח וניתוח.

בדוח זה נבחנה התנהלות מחלקת רווחה עקב שינוי כוח אדם- פרישה לפנסיה של מנהלת המחלקה במארכ 2013 - באמצעות ניתוח תקציב מחלקת רווחה

מטרות הביקורת

- לבחון את התנהלות המחלקה כפי שהיא באה לידי ביטוי בתקציב מחלקת רווחה בהתאם להוראות החוק ותקנון עבודה סוציאלית תוך מתן דגש על:
- מתן שירות לתושב הזכאי לקבל טיפול סוציאלי
  - דיווח ומעקב אחר דווח למשרד הרווחה
  - תכנון ועדכון התקציב והשוואתו לביצוע
  - ניתוח סעיפי התקציב והביצוע

היקף וגבולות הביקורת

- הביקורת מבוססת על נתוני שנת 2012
- הסעות ושכר עובדי מחלקה סוציאלית לא נבדק משום שמשרד הרווחה בדק את הנושא, בתקופת עריכת הביקורת, הגיש דוח למועצה על ממצאיו.

מתודולוגיה

- חוקים שונים
- תקנון עבודה סוציאלית (להלן: "תע"ס")
- דוחות של משרד הרווחה
- דוחות כספיים לשנת הכספים 2012
- נתונים חשבונאיים ממחלקת הנהלת החשבונות
- שיחות הסברים ותשובות שהתקבלו מעובדי מחלקת הרווחה והנהלת החשבונות

ממצאים

- תיק תושב
- תקציב מחלקת רווחה

הממצאים

א. תיק תושב

1. כללי

במחלקת הרווחה מועסקות ארבע עובדות סוציאליות (להלן: "עו"ס"), בהיקפי משרה מלאה או חלקית, ועובדת זכאות שהינה מזכירת המחלקה.

אחת מהעו"ס היא מנהלת המחלקה, לגבי היתר – שלושת העו"ס- קיימת חלוקת עבודה. כל אחת מהן אחראית על התושבים בישוב אחד או יותר בכל אותם נושאים שבתחום טיפול המחלקה. חוק ילדים ונוער מחייב שתהיה עו"ס בעלת התמחות בתחום. לפיכך, בנושא זה אחת העו"ס מטפלת בילדים ונוער המתגוררים בתחום שיפוט המועצה.

2. מבחן נזקקות והשתכרות

א. חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958, מאפשר, לכאורה לכל אדם, הרואה עצמו נזקק לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ולבקש טיפול סוציאלי, באם הנו מתגורר בתחום הרשות המקומית בה ממוקמת המחלקה ובאם מתקיימים לגביו מבחני נזקקות, כפי שנקבע בתקנות שירותי הסעד, תשי"ל-1970. מחלקת הרווחה מטפלת בכל אדם הפונה אליה וזאת לאחר עריכת בדיקה של נזקקות והשתכרות. אדם שנמצא זכאי לטיפול המחלקה יידרש, בהתאם למבחן ההשתכרות, להשתתף בשירות שניתן לו על ידי המחלקה בהתאם לתעריף בתע"ס.

4

הנושא- נזקקות והשתכרות- נבדק על ידי משרד הרווחה בדוח יולי 2013.

ב. בתע"ס הוראות שונות כולל הוראות לבחינת נזקקות וניהול רשומות.

לפי הוראות ניהול רשומות יש לנהל תיק לכל משפחה/לקוח וכן יש כללי סידור תיק מטופל.

ג. פירוט הממצאים:

ג.1. מבדיקה תיק נמצא:

1. התיוק אינו לפי סדר כרונולוגי

2. ישנם טפסים ללא תאריך וחתימה

ג.2. מספר התיקים שטופלו במחלקת הרווחה בשנת 2012:

1. על פי הדוח המפורט של שנת 2012, בשנה זו היו 601 פניות למחלקת רווחה.

2. במחלקת רווחה יש דוחות ידניים מרכזים, לכל אחת מהעובדות הסוציאליות, ובו הלקוחות המטופלים לסוף שנה ודוחות שנגנזו. הדוחות נערכו בסוף שנה ולא במהלך השנה.

3. התקבל דוח הממייין את המטופלים לפי תיקים. מספר התיקים הוא 290 ומתייחס ל-481 מטופלים ולא 601.

4. מבדיקה מדגמית, נראה שתיקים שהסתיים הטיפול בהם במהלך השנה ונגנזו אינם כלולים במספר 290 תיקים.

ג.3. הביקורת מציינת:

1. לא התקבל הסבר ממחלקת הרווחה לגבי המספר 601 פניות למחלקת הרווחה כפי שדווח בדוח המפורט לשנת 2012
ע"פ התע"ס : "משרד הרווחה מתקצב את שירותי הרווחה השונים, על בסיס שנתי, על-פי סעיפי התקציב שלו, מספר תיקים מטופלים בתוספת שינוי חזוי במדד מחודש לחודש ומרכיבים נוספים.".
2. במחלקת הרווחה אין נוהל מסודר בנוגע לריכוז נתוני תיקים בטיפול במהלך השנה באופן כללי ועבור כל אחת מהעובדות הסוציאליות.
כמו-כן, נדרש שהנוהל יכלול את: מספר המטופלים בכל תיק. באותם מקרים שיש יותר ממטופל אחד בתיק יש לציין את מועד פתיחת התיק במטופל, מועד סיום הטיפול בו ומועד גניזת התיק.
תגובת המבוקר:
1. פער בין מספר מטופלים לבין מספר תיקים- בבדיקה מול המנהלת שפרשה, המנהלת מסרה שבזמנו מספר התיקים שנמסר הוא על-פי הערכה.
בנוסף, במיון תיקים שהמחלקה ביצעה, בימים אלו, נמצאו שני מטופלים שלא נפתחו להם תיקים. בשל חומרת הליקוי, המתקן בימים אלו, צורפה לטופס מיון תיקים הנחיה לכל עובדת סוציאלית לציין כמה מטופלים בפועל יש בכל משפחה וכן מזכירת המחלקה תבנה טופס מרוכז שיתעדכן בכל שנה בעת מיון תיקים: ס"ה תיקים לעובדת סוציאלית וס"ה מטופלים.
2. החל מינואר 2014, עקב שדרוג תוכנת "אורות" יש פירוט של ראש המשפחה ובני משפחה מטופלים.

5

המלצות

1. להקפיד לנהל תיק בהתאם להוראות ניהול רשומות.
2. לבנות נוהל מסודר שיכלול את: התיקים שבטיפול- פירוט שמי, תיקים שנגנזו, מועד פתיחת תיק וסגירת תיק. כל תיק יכלול פירוט משני של המטופלים בתיק- תוקן.

ב. תקציב מחלקת רווחה

1. כללי

1.1. לפי התע"ס הפעולות שמנהל המחלקה לשירותים חברתיים מבצע בקשר לתכנון עבודה ותקצוב משתרעת על פני כל שנת העבודה. הן כוללות:

1. תכנון תכנית עבודה שנתית ברמה מחלקתית, צוותית ולפי נושאים, לרבות הגדרת המטרות.
2. איתור מקורות:

תקציב המדינה; השתתפות עצמית של לקוחות; השתתפות של ארגונים; תשומות זמן ומידע של שותפים; איגום משאבים בדרך של שותפויות/קואליציות עם גורמים מקצועיים אחרים, עם גורמים וולונטריים אחרים ומתנדבים.

3. תקצוב ברמה מחלקה וברמת צוותים

4. ביצוע: התקשרויות, קבלת דוח תשלומים

5. בקרה ומעקב: אחרי ביצוע על פי הנהלים בהתאמה לתכנית העבודה, אחרי תוצאות מושגות ואחר קצב ההוצאות.

1.2. משרד הרווחה מתקצב לפי נושאים שונים. הדיווח על הנושאים השונים נעשה באמצעות דוחות שונים שמשרד הרווחה מנפיק ושולח לרשות המקומית.

דוחות הדיווח החודשי של משרד הרווחה כוללים דוחות מרכזים ודוחות מפורטים.

1. הדוחות המרכזיים הם:

6

• דוח הקצבה להוצאות רווחה

• דוח תקצוב והתחשבנות

2. הדוחות המפורטים, כלולים בדוחות המרכזיים והם:

• מערכת מסגרות רווחה (להלן: מס"ר) – מערכת לניהול תשלומים למסגרות רווחה ומעקב אחר השמות הטיפוליות (ניהולי ותפעולי) כגון: פנימיות לילדים

• מערכת תשלומים סיעודית (מת"ס) – סיוע חומרי ישירות לפונה או לספק, כגון: תשלום למורים במסגרת תוכנית העצמה לתלמיד

• סמך מקצועי- ניהול מערך תשלומים לארגונים המעניקים טיפול באמצעות עובדים סמך מקצועיים לאוכלוסיית הרווחה, כגון: עובדי חברות כוח אדם המספקים טיפול לקשיש בקהילה.

• דוחות שכר עובדים- באמצעות דוח מצבת עובדים ודוח נתוני שכר לעובד

• דוח ט"ז/17- זהו דוח המורכב מהוצאות דרך הרשות לנושאים שונים כגון: הסעות

2. הממצאים

2.1. השוואת נתוני מחלקת הנהלת החשבונות לדוחות משרד הרווחה:

2.1.1. לדברי מנהלת מחלקת רווחה שפרשה:

1. התקציב המוגש למשרד הרווחה, בתחילת שנה, מבוסס על נתוני סוף שנה קודמת.
  2. משרד הרווחה מתקצב את הרשות בהתאם לסעיפים תקציביים שונים.
- מחלקת רווחה אינה יכולה לבצע העברה מסעיף תקציבי אחד-שיש בו עודף, לתקציב אחר- גירעוני. לפיכך, מחלקת הרווחה במהלך השנה מגישה עדכוני תקציב למשרד הרווחה.
- 2.1.2. תקציב מחלקת רווחה לסוף שנה היה גבוה בכ-23% בהשוואה לתקציב תחילת שנה, ראה נספח א.

הביקורת מציינת בחיוב:

השגת תקציב גבוה בשיעור של 23%, השנה בהשוואה לשנה קודמת, מצביע על הניהול המקצועי, בהתאם לצרכים המשתנים של תושבי המועצה במהלך הפעילות השוטפת, של מנהלת מחלקת הרווחה שפרשה ועובדיה.

2.1.3. להלן נתונים כספיים לשנת 2012:

1. לפי דוח תקציב והתחשבות לחודש 11/2012 (הכולל פעילות לחודשים 11/2012-12/2011) של משרד הרווחה: ראה נספח א- סעיף א

ההוצאה הכוללת המצטברת הינה 3,003 אש"ח

תקציב מאושר מחלקת רווחה הוא 3,001 אש"ח

7. ההפרש אלפיים ₪ נובע מרווחת פרט וקהילה. ההוצאה גבוהה מהתקציב שאושר על ידי משרד הרווחה. ההוצאה מומנה על ידי המועצה. הרחבה ראה סעיף הבא-2.

2. (א) ע"פ הדוחות הכספיים לשנת 2012:

תקבולים	תשלומים		
משרד הרווחה	שכר רווחה	2,223 אש"ח	760 אש"ח
השתתפות עצמית	פעולות רווחה	290 אש"ח	3,026 אש"ח
ס"ה תקבולים	ס"ה תשלומים	2,513 אש"ח	3,786 אש"ח
ההפרש שמומן על ידי המועצה		1,273	

(ב). מימון על ידי הרשות נובע בעיקר מ:

(ב).1. שיעור ההשתתפות של משרד הרווחה הוא 75% מהתקציב המאושר, למעט מקרים חריגים שבהם המימון הוא 100%, כגון שירותים לניצולי שואה.

לפי דוח הקצבה להוצאות לחודש דצמבר 2012, הסכום שהתקבל ממשרד הרווחה הוא 2,272 אש"ח וחלקה של המועצה הוא 729 אש"ח.

משרד הרווחה, כאמור זיכה את המועצה בסך 2,272 אש"ח ואילו בספרי המועצה מופיע סך של 2,223 אש"ח.

הסכום המופיע בספרי המועצה, בסך 2,223 אש"ח אינו כולל:

א. העברה של כ-31 אש"ח לעמותה למען החבר הוותיק בחבל יבנה (להלן: "מרכז יום לקשישי").

מחלקת רווחה מקבלת את הוראת החיוב ממרכז יום לקשישי.

ב. אי רישום דוח מתקן של חודש נובמבר 2012, ההפרש מתיקון הדוח הסתכם בכ-18 אש"ח.

לדברי מנהלת החשבונות: הכנסה בסך כ-18 אש"ח נכללה בשנת 2013 עקב דוח מתקן של

חודש נובמבר 2012 שהגיע למחלקת הנהלת החשבונות לאחר עריכת דוחות כספיים.

ג. הביקורת מציינת:

מחלקת רווחה ומחלקת הנהלת החשבונות, לא עושות ביניהן התאמה מידי תקופה.

2.(ב). מספר המשרות במחלקת רווחה הוא 4.2. משרד הרווחה מתקצב 2.7 משרות שעלותן למועצה,

לפי הוראות התקשי"ר הוא 3 משרות. לפיכך, חלקה של הרשות בגין משרות שאינן

מתוקצבות ע"י משרד הרווחה הוא כ-330 אש"ח.

הביקורת מציינת:

א. הוצאות שכר שאינן מתוקצבות על-ידי משרד הרווחה אינן מקבלות ביטוי בדוחות של משרד הרווחה.

ב. משרד הרווחה ערך ביקורת על השכר בחודש ספטמבר 2013 ולכן הנושא לא נבדק מעבר לאמור 8 לעיל.

תגובת המבוקר:

בביקורת של משרד הרווחה נמצא ליקוי בגמול השתלמות אצל שתי עובדות. המועצה העבירה את התשלום לעובדת אך משרד הרווחה לא העביר את חלקו למועצה- הליקוי תוקן.

3.(ב). הסעות, נושא זה לא נבדק משום שמשרד הרווחה מבקר את הנושא.

עם זאת, מהשוואת סכום ההוצאה בגין הסעות ולווי המוסעים, בהתאם לדוחות דיווח ט"ז-

ראה נספח ב, נמצא שמשרד הרווחה תקצב סכום נמוך מהסכום שדווחה מחלקת רווחה

בכ-187 אש"ח. עיקר ההוצאה שלא תוקצבה על ידי משרד הרווחה הינה בגין הסעה ולווי

למעון יום שיקומי בסכום הנמוך מהדיווח בכ-184 אש"ח.

הביקורת מציינת:

מהשוואת דוחות הדיווח (דוחות ט"ז) של מחלקת רווחה לדוחות משרד הרווחה, ישנן הוצאות שמשרד הרווחה לא תקצב והן אינן מקבלות ביטוי בדוחותיו כגון: הסעות, טיפול בילד בקהילה.

מחלקת הרווחה דווחה על הסעות ולווי מוסעים בסך 497 אש"ח. לעומתן משרד הרווחה,

לפי דוח התחשבות, תקצב הסעות ולווי מוסעים בסך 310 אש"ח. הרחבה ראה סעיף 2.2.4

תגובת המבוקר:

בהתייחס לפער בין עלות הסעות ולווי מוסעים לתקציב שהתקבל ממשד הרווחה - יש פער בין הצורך בפועל לבין התקציב שניתן בתחילת שנה ע"י משרד הרווחה. עם זאת בסוף כל שנת תקציב מנהלת המחלקה מדווחת לפיקוח על הפער, מבקשת תוספת תקציב והתוספת מאושרת ומועברת לרשות. בהתייחס לפער הנ"ל בין דוחות דיווח, שאושרו ע"י משרד הרווחה, לבין דוח התחשבות משרד הרווחה- הנושא בבדיקה.

4.(ב). השתלמויות והוצאות משרדיות: בשנת 2012 הסתכמו בכ-47 אש"ח.

לדברי מזכירת מחלקת רווחה:

יש הוצאות שאינן מדווחות למשרד הרווחה היות והן אינן מתוקצבות על ידי משרד הרווחה כגון הוצאות השתלמות ומשרדיות של מחלקת הרווחה.

5.(ב). תוכנית העצמה לתלמיד (תה"ל)

לדברי מנהלת מחלקת רווחה:

המועצה מפעילה תוכנית הדרכה לתלמיד. משרד הרווחה לא מתקצב את כל הפרויקט ולכן יש גביה ממשותפים.

ההכנסות- גביה ממשותפים וההוצאות- שאינן מתוקצבות ע"י משרד הרווחה- נרשמות בספרי המועצה. הרחבה ראה השתתפות עצמית סעיף 2.2.2 ס"ק ג.3)

6.(ב). שירותים לקשיש

9 מחלקת רווחה מדווחת על השירותים הניתנים לקשיש גם באמצעות מרכז יום לקשיש. מטרת מרכז יום לקשיש: תכנון, מימון, ניהול ומתן שירותים לקשישים מתחום ישובי המועצה בנושאים חברתיים וקהילתיים. הרחבה ראה סעיף 2.2.4 ס"ק ה.

המלצות:

1. על מחלקת הרווחה ומחלקת הנהלת החשבונות לבצע התאמה ביניהן מידי תקופה
2. על מחלקת הרווחה לבצע השוואת דוחות הדיווח לדוחות שהתקבלו ממשד הרווחה וזאת במהלך הפעילות השוטפת.

באותם מקרים שמשרד הרווחה אינו מכיר בכל הסכום שמחלקת הרווחה דיווחה, יש לברר:

א. מי לא תוקצב?

ב. מה הסיבה לאי תקצוב?

ג. מהי ההוצאה העודפת מעבר לתקרת ההקצאה המוכרת על ידי משרד הרווחה (במידה וקיימת)?

ד. בהתאם-לאמור בסעיפים א' עד ג' - לבחון מקורות מימון או הקטנת ההוצאה כגון: על ידי השתתפות בהסעה עם רשות אחרת.

2.2. להלן אופן ההתנהלות של מחלקת רווחה מניתוח הדוחות המפורטים של משרד הרווחה :
2.2.1. א. לדברי מנהלת מחלקת רווחה שפרשה :

קיים מעקב שוטף של עלות השירות שהמחלקה מספקת לתושבים בהשוואה לתקצוב שמשרד הרווחה מעביר למועצה.
ב. מפירוט הממצאים נמצא :

(1). התקציב שהתקבל ממשרד הרווחה לסוף שנה היה גבוה בשיעור של 23% בהשוואה לתקציב תחילת שנה

(2) על פי דוח תקצוב והתחשבויות, ההוצאה העודפת שלא הוכרה על-ידי משרד הרווחה הסתכמה באלפיים ₪. הסכום שלא הוכר ע"י משרד הרווחה הוא זניח בהשוואה לתוספת התקציב בסך 552 אש"ח, ראה נספח א סעיף ב.

(3) מהשוואת דוחות הדיווח המפורטים של מחלקת הרווחה לדוחות המפורטים שהתקבלו ממשרד הרווחה נמצא שישנן הוצאות שאינן מוכרות על ידי משרד הרווחה כדוגמה הסעות כאמור לעיל בסעיף 2.1.3. ס"ק (ב).3.

2.2.2. השתתפות עצמית :

א. משרד הרווחה מתקצב את השירות הניתן למטופל. במקרים רבים משרד הרווחה מחייב את המטופל להשתתף בסכום סמלי בהתאם למבחן ההשתכרות.

באותם מקרים שמשרד הרווחה מחייב את המטופל בדמי השתתפות עצמית, משרד הרווחה משתתף בסכום ההוצאה לאחר ניכוי דמי השתתפות.

את דמי השתתפות העצמית על הרשות לגבות מהמטופל.

מניתוח דוחות : מס"ר, סמך מקצועי ודוח ט"ז, נמצא שחלק מהמטופלים נדרשים להשתתף במימון השירות שהם מקבלים. בשל חובת החיסיון לא מצורף דוח מפורט.

ב. מניתוח נתוני שנת 2012 נמצא שסכום ההשתתפות העצמית של המטופלים לרשות, לפי דוחות מחלקת רווחה, מסתכם לסך של כ- 135 אש"ח, ראה נספח א סעיף א.1.

ג. מהשוואה שמית בין דוחות משרד הרווחה לסוגיהם לנתוני הנהלת החשבונות נמצא שבמקרים מסוימים אין הלימה, בין הסכום שהמטופל היה צריך לשלם לפי דוחות משרד הרווחה לסכום ששילם בפועל וזאת לפי נתוני הנהלת החשבונות, להלן דוגמאות :

(1). תלמידים במסגרת פנימייה (מתוך דוחות מס"ר)

תלמידים שנמצאים במסגרת פנימייה, הסכום שנגבה מתלמידים מסוימים נמוך מכפי הנדרש. לדברי מזכירת המחלקה :

לכל מטופל נעשה חישוב השתכרות בהתאם להוראות התע"ס, בהתאם לכך הוא נדרש לשלם את דמי השתתפותו. המטופלים מגישים לה את התשלום והיא מעבירה אותו למחלקת גביה. לפיכך, לא צריך להיות פער.

לגבי תלמידים מסוימים, במהלך 2013, התקבל אישור להקטנת סכום השתתפותם החל מחודש ספטמבר 2012 (שנת לימודים תשע"ג).

(2). קשישים במסגרת מעון יום לקשיש

משרד הרווחה מחייב את הקשיש לפי מספר הימים בחודש שבהם הגיע למרכז יום לקשיש. התעריף עבור ההשתתפות של הקשיש במרכז היום אינו אחיד. מהשוואת נתוני הנהלת החשבונות לדוחות משרד הרווחה נמצא שיש מקרים של גבית יתר או גביה בחסר.

לדברי מזכירת מחלקת רווחה:

מרכז יום לקשיש הוא הגובה את דמי ההשתתפות מהקשיש ומעביר את התשלום למחלקת גביה כדי להפיק קבלה.

כמו-כן, מרכז יום לקשיש מעביר למחלקת הרווחה דיווח של מספר הימים שהקשיש הגיע למועדון לצורך דיווח למשרד הרווחה.

תגובת המבוקר:

יש לציין, כי אין למחלקת הרווחה דרך לפקח על איכות ודיוק הדיווח ממרכז יום לקשיש.

(3). תוכנית העצמה לתלמיד (תה"ל)

בשנת 2012 לפי נתוני הנהלת החשבונות של המועצה: סכום ההשתתפות העצמית הסתכם בכ-

290 אש"ח, הכולל גביה ממשותפים בתוכנית הדרכה לימודית בסך כ-195 אש"ח;

סכום ההוצאה הוא כ-352 אש"ח.

בנוסף לנתוני הנהלת החשבונות, משרד הרווחה תקצב פרויקט זה בכ-198 אש"ח – ראה נספח א סעיף תקציב טיפול בילד בקהילה.

לדברי מנהלת מחלקת רווחה:

התוכנית מיועדת לתלמידי כיתות א' עד י"ב. משרד הרווחה אינו מתקצב את הפעילות במלואה ולכן יש גביה ממשותפים.

מטרת התוכנית להקנות לתלמידים: עצמאות ובטחון בלימודים, למנוע בעיות קשב וריכוז,

הוראה מתקנת, סדנאות יצירה, אסטרטגיות וכלים להתמודדות עם לקויות למידה/HDHD,

העלאת הדימוי העצמי באמצעות הוראה מתקנת וטיפולים רגשיים המלווים בהדרכת

הורים/קבוצות הורים במטרה להקנות להורים כלים להתמודדות עם אתגרי ההורות הנלווים

לגידולו של הילד בעל לקות.

(4). הסעות מועצה אזורית

לדברי מזכירת מחלקת רווחה, סכום ההשתתפות בגין הסעות מועצה אזורית הוא 10%. על פי

החלטה אין גביה ממשותפים וזאת משום שהסכום לשנה הוא כ-2 אש"ח.

המלצות :

- א. בקשר לתלמידים במסגרת פנימייה:
שלב א- יש לבצע התאמה שמית בין מבחן ההשתכרות שנעשה על-ידי מחלקת רווחה לדוחות משרד הרווחה.
שלב ב- לאחר שלב א, לבצע התאמה שמית בין נתוני הנהלת החשבונות לבין דוחות משרד הרווחה.
לגבי מטופלים שיש שינוי רטרואקטיבי יש לבצע התאמה גם בגין שנת לימודים תשע"ב (חודשים 8/2012-11/2011) ולדרוש את הסכום החסר או לבצע החזר במקרה של גביה עודפת.
ב. בקשר למרכז יום לקשיש :
יש ליצור נוהל מסודר בין מחלקת הרווחה לבין מרכז יום לקשיש כך : שהדיווח- של מספר ימי השתתפות הקשיש בחודש- למשרד הרווחה וסכום הגביה מהקשיש ליום יהיה תואם לתעריף של משרד הרווחה ובהתאם לדוחות משרד הרווחה.

2.2.3. מערכת תשלומים סיעודית (מת"ס)

משרד הרווחה מספק סיוע למשפחות במצוקה, למשפחות עם ילדים ולטיפול בילד בקהילה ועוד וזאת באמצעות מתן תשלום ישיר לפונה או לספק השירות עבור אותו מטופל בהתאם לדיווחים של מחלקת הרווחה.

12

- א. מהשוואת דוחות דיווח שאושר על-ידי מחלקת הרווחה לדוח רשימת תשלומים סיעודית של משרד הרווחה נמצאו הפרשים בין הדיווח לרשימת התשלומים. להלן הסבר להפרשים:
1. בעיות טכניות, כגון דיווח שגוי אשר דווח בשנית בחודש מאוחר יותר
  2. מחלקת הרווחה מדווחת, במקרים מסוימים, על סכום לתשלום כאשר את התשלום על משרד הרווחה להעביר לפונה או לספק במהלך מספר חודשים. מחלקת הרווחה מדווחת פעם אחת את הנתון ואילו משרד הרווחה מעביר תשלום מידי חודש לפונה או לספק בהתאם.
  3. (א). משרד הרווחה תיקצב את ההוצאה בסכום נמוך יותר מכפי שדווח על ידי מחלקת הרווחה. לפיכך, שולם לנותן השירות סכום נמוך יותר למשל: בחודש 1/2012 התקבל שיק ממשרד הרווחה בסך 860 ₪ במקום 1,000 ₪.
(ב). במקרים מסוימים נמצא שמשרד הרווחה לא העביר תשלום עבור השירות לספק/ נותן השירות ולפיכך, לא שולם לספק עבור השירות שנתן.
כמו-כן, במקרים אלו נמצא שהספק לא פנה למחלקת הרווחה לקבל את התשלום בגין השירות שנתן, למשל בחודש 1/2012 סך של 592 ₪, ובחודש 6/12 סך של 666 ₪.
לדברי מזכירת מחלקת רווחה :
המקרה אירע בתחילת עבודתה במחלקה וכן לא התקבלה פניה בנושא מהספק.
- תגובת המבוקר :**

- א. מינואר 2013 הוכנסה מערכת מחשוב חדשה המונעת שגיאות.
ב. בקשר לסעיף (ב) – מדובר בנותן שירות שעובד עם הרווחה לאורך שנים- הליקוי יתוקן. יימסר עדכון בגין הליקויים לספק.

ב. שירותי תה"ל מתקיימים בבית הספר. כל מורה מגיש למחלקת הרווחה דוח שעות. מזכירת מחלקת רווחה מבצעת חישוב של הסכום המגיע למורה ומעבירה דיווח למשרד הרווחה. לדברי מנהלת מחלקת הרווחה:

הפעילות של מערכת תה"ל מתקיימת בבית הספר. האחראית על תה"ל בבית הספר אינה מעבירה דוח נוכחות עבור המורים או תלמידים.

תגובת המבוקר :

המורים והמטפלים מוסרים כאמור דיווח מידי חודש בחודשו. הדיווח הוא יומי ושעתי. במידה ומורה לא מגיעה היא מודיעה לאחראית תה"ל ולמנהלת מחלקת רווחה. כמו-כן, הוחלט שרכות תה"ל : תעביר דוח ביצוע ע"פ יום ושעה ב-15 לכל חודש ; תנהל מעקב ובקרה אקראית במהלך חודש העבודה ; תמסור דוח חודשי בגין הבקרה שעשתה.

2.2.4. מערכת תשלומים- דיווח ט"ז

במסגרת זו מדווחים: הסעות, לוי מוסעים, שירותים הניתנים לקשיש באמצעות המועצה או על ידי מרכז יום לקשיש ועוד. ראה נספח ב.

א. הדיווח למשרד הרווחה, נעשה על ידי מזכירת מחלקת רווחה באמצעות שני דוחות:

1. בדוח על ביצוע הוצאות בחודש- הכולל הוצאות שונות כגון שירותי קהילה ואינו כולל הסעות ולווי.
2. בדוח ריכוז הוצאות בחודש- המרכז את כל ההוצאות כולל הסעות ולווי. לדוח זה מצורף נספח ובו התייחסות להסעות ולווי. לדיווח מצורפות קבלות.

13

ב. משרד הרווחה רושם בדוח ריכוז הוצאות לחודש את ההוצאות שהכיר בהם וזאת בתנאי שהן דווחו בהתאם להנחיות בתע"ס. לאחר מכן משרד הרווחה בודק את הדוח, אם ההוצאה דווחה בהתאם להנחיות, דהיינו כוללת הוראת תשלום, תאושר בעמודה המתאימה בדוח. באותם מקרים שדווחה הוצאה שלא צורפה לה קבלה, משרד הרווחה לא יכיר בהוצאה זו, למשל בחודש יוני 2012 דווחה במסגרת תקציב מועדון קשישים הוצאה בסך 4,900 ₪. בחודש אוקטובר 2012 דווח 7,525 התקבל 4,326. ההפרש בסך 3,199 ₪ לא התקבל משום שלא צורפו קבלות.

ג. מהשוואת דוחות של משרד הרווחה נמצא שישנן הוצאות שמשרד הרווחה הכיר בהן בדוח ריכוז הוצאות לחודש, כאמור לעיל בסעיף א', אבל בדוח התחשבות- לא. ראה נספח ב. ההוצאות שלא הכיר בהם או הכיר בסכום נמוך יותר הם בעיקר: הסעות, לוי מוסעים וטיפול בילד בקהילה.

ד. טיפול בילד בקהילה נעשה במסגרת תה"ל.

הדיווחים בגין פרויקט תה"ל דווחו בסעיף תקציבי 1039400 באמצעות :

1. דוח מערכת סעודית(מת"ס)- הכולל דיווח של שיעורים לתלמידים
  2. בדוח ט"ז- הכולל דוח על הדרכת הורים
- משרד הרווחה בדוח-ט"ז היכר בהוצאה בסך כ- 34 אש"ח. ראה נספח ב. עם זאת מבדיקת דוח התחשבות של משרד הרווחה, אין השתתפות של משרד הרווחה בתקצוב הוצאה זו בסך כ-34 אש"ח.
- בקשר לטיפול בילד בקהילה אשר דווח ותוקצב במסגרת הדיווחים בדוח מת"ס יש השתתפות של משרד הרווחה וכן סעיף זה תוקצב, בתחילת שנה, על ידי משרד הרווחה בסך של כ-284 אש"ח

ולסוף שנה בכ- 198 אש"ח. ראה נספח א.

ד.1. הביקורת מציינת:

דיווח על הטיפול בילד בקהילה שלא במסגרת הדוח המתאים, על אף שדווח באותו סעיף תקציבי, גרמה לאי השתתפות המשרד בהוצאה על אף שיש תקציב לנושא במסגרת דיווח בתע"ס.

תגובת המבוקר:

הדיווחים נעשו בדוחות הנכונים. טיפול בילד בקהילה- סדנאות הורים, דווח במסגרת דוח ט"ז ואילו שעורים לתלמידים במסגרת דוח מת"ס. אי קבלת תקציב ממשרד הרווחה בגין טיפול בילד בקהילה- סדנאות הורים בבדיקה.

הביקורת ממליצה:

לבצע בדיקה באופן שוטף בין דוחות הדיווח של מחלקת הרווחה לדוחות הדיווח המתאים של משרד הרווחה ולדוח המרכז דהיינו, לדוח התחשבות משרד הרווחה.

ה. מרכז יום לקשיש מגיש למחלקת הרווחה דיווח על ההוצאות הקשורות בשירותים שהוא נותן לקשיש, במטרה לקבל את השתתפות משרד הרווחה בהוצאות אלו שהינה בשיעור של 75%, למעט שירותים לניצולי שואה.

מחלקת הרווחה מדווחת על הוצאות אלו. מבדיקה נמצא שמרכז היום לקשיש מעביר למחלקת הרווחה דרישת תשלום וקבלה המופנות למועצה. הנושאים שדווחו הם (ראה נספח ב) :

שירותים לניצולי שואה סך של כ- 31 אש"ח

שיקום נכים בקהילה סך של כ- 9 אש"ח

שכונה תומכת סך של כ- 31 אש"ח.

לדברי מזכירת מחלקת רווחה:

לדרישת התשלום שמרכז היום לקשיש מעביר למחלקת הרווחה לא מצורפת חשבונית/קבלה של נותן השירות משום שמדובר בעובדת המועסקת על ידי העמותה למען הקשיש

הביקורת מציינת:

א. על מרכז היום לקשיש להעביר דיווח של עלות שעת עבודה בצירוף מסמכים תומכים לפחות אחת לרבעון.

תגובת המבוקר:

הנושא בבדיקה.

ב. בקשר לרשימת המשפחות הכלולות בסעיף שכונה תומכת, יש לקבל הסבר:

• מה השירות הניתן להם?

• על ידי מי?

• עלות ההוצאה?

וכל זאת בנוסף לרשימה שמית של המשפחות.

תגובת המבוקר:

קהילה תומכת זוהי תוכנית של אש"ל (אגודה לתכנון ופיתוח שירותים למען הזקן בישראל), גויינט ומשרד הרווחה. התוכנית נקבעה על-ידי הארגונים הנ"ל והיא כוללת : לחצן מצוקה, שירות ביקור רופא, שירותי אמבולנס, אב בית ופעילות חברתית. השירות ניתן על-ידי מרכז היום לקשיש. החל מיוני 2013 חברים הזכאים לסבסוד רווחה במסגרת קהילה תומכת מדווחים דרך דוח מסגרות (בעבר דרך דוח ט"ז). רשימה שמית של המשפחות מצויה במחלקה.

סיכום והמלצות

א. סיכום

משרד הרווחה מספק שירותי רווחה לתושבי המדינה באמצעות גופים שונים בכלל זה באמצעות הרשויות המקומיות. המועצה, דרך מחלקת הרווחה, מספקת שירותי רווחה לתושבי המועצה לאחר שעברו את מבחן ההזדקקות וההשתכרות בהתאם לתקנון עבודה סוציאלית. מחלקת הרווחה בתיאום עם משרד הרווחה מספק שירותים שונים לתושבים בהתאם לבעיה, כגון : סיוע למשפחות ולקשישים, מציאת מסגרת מתאימה לנכה ועוד.

ממצאי הביקורת מצביעים שעל מחלקת הרווחה לעדכן נהלי עבודה :

1. בתוך המחלקה בנוגע : להוראות ניהול תיק מטופל ; ריכוז תיקים בטיפול ולגניזה תוך פירוט המטופלים בתיק ; השוואת דוחות הדיווח השוטפים של המחלקה לדוחות תואמים המתקבלים ממשרד הרווחה.
2. בין המחלקה לבין מרכז יום לקשיש
3. בין המחלקה לדיווחים המתקבלים מהרכז והמורים בפרויקט תה"ל
4. בין המחלקה לבין מחלקת הנהלת החשבונות

16

נהלי העבודה יתנו למנהלת מחלקת הרווחה מידע לגבי :

1. התקציב האמתי של המחלקה, כולל החלק שאינו משתקף בדוחות משרד הרווחה ;
2. בחינת הגשת בקשה, בסעיף תקציבי מסוים, להגדלת התקציב במהלך השנה השוטפת
3. הגשת תקציב למשרד הרווחה בגין השנה הבאה שאינו מבוסס רק על תקציב סוף שנה קודמת של משרד הרווחה
4. השגת מקורות מימון נוספים

מסגרת	מ"ס- מערכת תשלומים סעד	סמך מקצועי	טופס ט"ז	דוח שכר	הערות	תקציב	
						תחילת שנה	סוף שנה
				430,167		317,333	430,167
						6,667	0
						13,333	13,333
			8,651			12,112	13,608
						0	30,749
						0	26,255
						0	14,148
						283,867	198,412
						182,784	128,031
						0	30,557
						0	0
						1,000	0
						0	30,647
						16,267	13,260
						13,760	17,127
			17,127			33,333	31,473
						28,000	51,256
						49,200	40,276
						621,408	801,792
						270,944	300,000
						0	0
						14,667	0
						0	532
						165,088	155,241
						10,667	89,461
						0	8,003
						2,667	0
						172,800	210,628
						8,000	17,967
						75,584	108,948
						2,000	0
						0	132,577
						0	48,554
						0	1,348
						2,667	0
						40,000	13,545
						0	0
						9,333	8,731
						83,333	8,780
						0	4,400
						28,000	23,284
						2,449,635	3,001,626
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284
							134,564
							-3,096
							2,336
							2,012,871
							3,003,962
							23,284

